

Nieuwsbrief Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Jaargang 18, nummer 3, oktober 2021

Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO)

Hierbij ontvangt u de nieuwsbrief van het kenniscentrum SDMO in Nijmegen. In de nieuwsbrief staan weer een aantal interessante publicaties en onderwijsmateriaal die wij voor u verzameld hebben.

Al ons materiaal is met een abonnement toegankelijk. Op de laatste pagina van deze nieuwsbrief vindt u meer informatie over het [Kenniscentrum SDMO](#).

SAVE THE DATE

Op 25 november 2021 vindt in Nijmegen een groot congres plaats getiteld *Gender in de spreekkamer, durf het verschil te maken*. Kwaliteit in de spreekkamer vraagt om gendersensitieve zorg. Het is een inspirerend programma met deskundige sprekers en interactieve workshops.

[Meld je aan en vraag collegae hetzelfde te doen.](#)

De volgende nieuwsbrief eind 2021 verschijnen.

Namens Doreth Teunissen en Eline van Manen

In dit nummer

- [Nieuw onderwijsmateriaal](#)
- [Docentenprofessionalisering](#)
- [Activiteiten](#)
- [Onderzoek en publicaties](#)
- [Nieuws](#)
- [Gelezen in...](#)
- [Kenniscentrum SDMO](#)
- [Trainingsmodules](#)

Agenda

- **2 oktober 2021**
Congres VNVA Corrie Hermannprijs
[Meer informatie](#)
- **14 oktober 2021**
Inaugurele rede en symposium van Prof. Dr. Marianne Nieuwenhuijze, in Universiteit Maastricht
[Meer informatie volgt](#)
- **3 november 2021, 19.00-20.30**
Webinar: Covid-preventie en -zorg en de omgang met kwetsbare groepen
[Meer informatie en aanmelden](#)
- **18-19 november 2021**
NVMO congres, in Egmond aan Zee
[Meer informatie volgt](#)
- **25 november 2021**
Congres *Gender in de spreekkamer, durf het verschil te maken*, in Nijmegen Auditorium Radboudumc
[Meer informatie](#)
- **11 december 2021**
15^e Domus Dag, *Ontleding van een mannenbolwerk – over de feminisering van de medische beroepen*. In Urk
[Meer informatie volgt](#)
- **13 oktober 2022**
Congres Radboudumc Nijmegen over seksueel geweld vanwege het 10-jarig bestaan van CSG Gelderland-Zuid en Midden, in Nijmegen Auditorium Radboudumc
[Meer informatie volgt](#)
- **6-9 november 2022**
Congres *Women's Mental Health*, in Maastricht, MECC Maastricht
[Meer informatie volgt](#)

Nieuw onderwijsmateriaal op de website

In het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs zijn de volgende materialen toegevoegd:

Titel	Beschrijving	Auteur
Workshop docenten Gendersensitieve geneeskunde	Opzet voor een workshop/training gendersensitieve geneeskunde voor docenten	Toine Lagro
Proefschrift Pleun Beelen	Proefschrift van Pleun Beelen met de titel Tailoring treatment for women with heavy menstrual bleeding.	Pleun Beelen
Zelfstudie kindermishandeling en huiselijk geweld	Een aantal zelfstudieopdrachten over kindermishandeling en huiselijk geweld, inclusief uitwerking	Sanne Notenboom
Kennisclip kindermishandeling	Kennisclip kindermishandeling	Elmarie van Dijk
Sekseverschillen en geneesmiddelen	Artikel in de <i>UA</i> over sekseverschillen bij geneesmiddelen	Marianna Abadier en Loes Visser
Factsheet jongeren seksueel geweld	Factsheet van het CSG over de werkwijze van het CSG voor jongeren	CSG

Vernieuwing website Kenniscentrum SDMO

Het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in het Medisch Onderwijs (SDMO) is recent vernieuwd! De website is nog overzichtelijker gemaakt en informatie is nu nog beter toegankelijk door het toevoegen van nieuwe zoektermen. Ook is het gemakkelijker om Engelse zoektermen te gebruiken. Op de website is nu ook meer informatie te vinden over doelstellingen, werkwijze en contactpersonen. De nieuwsbrief is tevens gemakkelijk terug te vinden.

[Klik hier voor meer informatie over het Kenniscentrum SDMO](#)

Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in Medisch Onderwijs

Home

Wie zijn wij? Doelstellingen Contact English

U bent nu ingelogd in het Kenniscentrum Sekse en Diversiteit in Medisch Onderwijs. Via dit Kenniscentrum heeft u toegang tot ruim 700 bestanden over Sekse en Diversiteit. Nieuwe informatie en bestanden worden constant toegevoegd, zodat de data up-to-date blijft.

[Zoektermen Nederlands](#)
[Keywords English](#)
[E-learning](#)
[Nieuwsbrief](#)

Hoe u gebruik maakt van de site:
 U kunt materialen zoeken op twee verschillende manieren:

1. Door een trefwoord in te typen. Het systeem zoekt dan naar documenten met dat woord in titel of beschrijving.
2. Door een zoekwoord en/of een categorie te typen. U krijgt dan alle documenten te zien die volgens ons voldoen aan de criteria. Mogelijke zoekwoorden vindt u onder de link aan de rechterkant 'Zoektermen Nederlands'.

Het onderwijsmateriaal is meestal weergegeven in PDF. U kunt materialen indien nodig aanvragen in andere versies. Als het materiaal niet digitaal beschikbaar is, vindt u uiteraard alleen de omschrijving of demonstratie van het materiaal. Bijvoorbeeld bij dvd's en e-learning modules. U kunt deze per e-mail aanvragen (kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl).

Bij de documenten is de auteur vermeld. Als u wijzigingen wilt inbrengen in de materialen dan kan dat alleen met toestemming van de auteur. U kunt dan een e-mail naar ons verzenden.

Zoeken in deze site

Docentenprofessionalisering gendersensitiviteit geneeskunde

Bijeenkomst Teach the Teachers

Op 22 september 2021 van 15.00-17.00 vond via Zoom de de bijeenkomst Teach the Teachers plaatsvinden. Deze bijeenkomsten vinden driemaal per jaar plaats voor docenten die zich in het medisch basiscurriculum en in de vervolgoopleidingen tot specialist met gender bezighouden.

Na een inventarisatie van de trainingen voor docenten en opleiders huisartsgeneeskunde (VU, AMC, Maastricht) is het toekomstige programma in Groningen 2022, waarin gender aan bod zal komen, besproken. Tineke Polman lichtte het programma toe. Het gaat om de leerlijn kind, jeugd en voorplanting voor ervaren opleiders. Dit betekent 4 dagdelen voor 8 groepen, waarbij een dagdeel aan gender zal worden besteed, het liefst live. Het ideale programma is een programma dat opleiders en aios samen volgen, met de aios in de lead. Dat stuit uiteraard op praktische bezwaren.

De discussie leverde oplossingen aan. Tineke gaat met een collega, hulp van onderwijsmateriaal uit SDMO en Toine aan de slag. Tevens is gesproken over inhoud en opzet van de nieuwe e-learning Sekse, gender en aanhoudende lichamelijke klachten, die begin november 2021 afgerond wordt en op welke wijze en welk moment die het beste in het onderwijs gebruikt kan worden. Een leerzame en inspirerende bijeenkomst.

[Een nieuwe datum voor teach the teachers volgt](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Activiteiten

Congres Gender in de spreekkamer, durf het verschil te maken

Op 25 november 2021 vindt in Nijmegen een interessant congres plaats getiteld *Gender in de spreekkamer, durf het verschil te maken*. Kwaliteit in de spreekkamer vraagt om gendersensitieve zorg. Daar is kennis voor nodig en vaardigheid om die kennis in de praktijk toe te passen. Hoe

gaan vrouwen en mannen om met pijn, met stress en welke genetische verschillen zijn relevant voor goede zorg? Bestaat vrouwelijk leiderschap en hoe ziet dat eruit? De hoogleraren Monique Steegers, Rutger Jan van der Gaag, Nine Knoers en Yvonne Benschop brengen u de nieuwste inzichten. 's Middags is er keuze uit een viertal workshops om kennis en vaardigheden toe te passen. De aanleiding is de publicatie van het boek *Gendersensitieve huisartsgeneeskunde*, een handboek voor de praktijk, 31 hoofdstukken met 45 auteurs, onder redactie van Toine Lagro-Janssen en Doreth Teunissen.

Het congres is bedoeld voor huisartsen en andere eerstelijnsprofessionals, medisch specialisten, aiOS, studenten, opleiders, docenten en andere geïnteresseerden.

Programma

08.30 uur Ontvangst en inschrijving

09.15 uur Welkom door de dagvoorzitter

Toine Lagro-Janssen, em hoogleraar Vrouwenstudies Medische Wetenschappen, Radboudumc, Nijmegen

09.25 uur Stoere mannen, gevoelige vrouwen en pijn

Monique Steegers, hoogleraar pijn- en palliatieve geneeskunde, Amsterdam UMC

10.05 uur Stress, over kwetsbaarheid en veerkracht bij vrouwen en mannen

Rutger Jan van der Gaag, em hoogleraar kinder-en jeugdpsychiatrie, Radboudumc

10.45 uur Pauze

11.15 uur Genetische verschillen tussen mannen en vrouwen: meer dan X en Y

Nine Knoers, hoogleraar klinische genetica, UMC Groningen

11.55 uur De kracht van verschil? Gender en leiderschap

Yvonne Benschop, hoogleraar Organizational Behavior, Radboud Universiteit, Nijmegen

12.35 uur Feestelijk aanbieden van het boek 'Gendersensitieve huisartsgeneeskunde, een handboek voor de praktijk' aan Wendy Borneman, voorzitter Raad van bestuur van het NHG

13.00 uur Lunch

14.00 uur Workshopronde 1

Workshop 1: Farmacotherapie M/V, wanneer moet ik verschil maken?

Dr. Loes Visser, apotheker HagaZiekenhuis, klinisch epidemioloog, Erasmus MC

Workshop 2: Gendersensitieve zorg in de wijk, hoe doe ik dat?

Dr. Hedwig Vos, huisarts Den Haag, hoofd huisartsopleiding, LUMC

Workshop 3: Seksuele klachten, voorbij Mars en Venus?

Dr. Peter Leusink, huisarts Gouda, seksuoloog

Workshop 4: Inclusieve gezondheidszorg, iedere patiënt is anders

Jannet Vaessen, directeur-bestuurder, WOMEN Inc., Amsterdam

15.00 uur Workshopronde 2

16.00 uur Afsluiting van het congres

[Meer informatie en aanmelden](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Gendersensitieve huisartsgeneeskunde, een handboek voor de praktijk

In november 2021 zal een nieuw handboek verschijnen, onder redactie van Toine Lagro-Janssen en Doreth Teunissen. Het bevat 31 hoofdstukken met bijdragen van 45 auteurs. Het boek gaat o ver gendersensitieve huisartsgeneeskunde en bestaat uit drie delen: een algemeen deel, een klachtgericht deel en capita selecta. Door het hele boek loopt bij ieder hoofdstuk de rode draad van de levensfasen. Bij de thema's die aan bod zullen komen worden steeds mogelijke verschillen tussen m/v toegelicht bijvoorbeeld in communicatie, genetica, diabetes, dyspnoe, pijn, aanhoudende lichamelijke klachten, gewrichtsklachten, rouwverwerking, psoriasis, ziekte van Parkinson, arbeid, stress, alcoholverslaving, infecties, stoppen met roken, farmacotherapie en nog veel meer.

Scholing Huiselijk en Seksueel Geweld

Het Centrum Seksueel Geweld Gelderland Zuid en-Midden heeft met een goede beoordeling door de cursisten de interdisciplinaire scholing over seksueel en familiaal geweld afgerond. De cursus omvat 8 onderwijsmodules met een max aantal deelnemers van 20 personen. Vele aspecten zoals o.a. medische (SOA) zorg, het sporenonderzoek, juridische feiten, rechtspraak, geheimhouding- en meldplicht, documentatie, gespreksvoering, en psychische hulpverlening, komen aan bod. De cursus zal wederom aan het Radboudumc in Nijmegen aangeboden worden, op vier ochtenden (8 maart, 12 april, 10 mei en 14 juni 2022). Mogelijkheid tot inschrijving volgt in december 2021.

Begrippenlijst over sekse, gender en seksuele oriëntatie en informatiepakket

Alliantie Gezondheidszorg op Maat heeft een begrippenlijst gemaakt. In deze begrippenlijst vind je een omschrijving in het Nederlands van veel gebruikte termen en begrippen als gender, transgender, cisgender, etc. Dit is de omschrijving zoals deze in de Alliantie Gezondheidszorg op Maat gehanteerd wordt.

Tevens heeft Alliantie Gezondheidszorg op Maat een informatiepakket gemaakt over de campagne *Komt een mens bij de dokter*, met daarin o.a. een poster voor in de wachtkamer en een factsheet met tips over terminologie en bejegening in de spreekkamer.

Bron: Alliantie Gezondheidszorg op Maat

[Lees hier de lijst](#)

[Bestel hier het informatiepakket](#)

Jaarverslag Centrum Seksueel Geweld Gelderland-Zuid en -Midden 2020

Het nieuwste jaarverslag van het Centrum Seksueel Geweld Gelderland-Zuid en Midden is gepubliceerd. In dit verslag leest u meer over de activiteiten van het Centrum Seksueel Geweld, alsmede de visie en plannen voor 2021

[Lees hier het jaarverslag](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Proefschrift Heidi Moosdorff-Steinhauser

Op 5 november 2021 zal Heidi Moosdorff-Steinhauser haar proefschrift verdedigen met de titel *'Pregnancy-related urinary incontinence, does it bother?'* Haar onderzoek heeft als doel om meer inzicht te krijgen in het voorkomen van urineverlies in de zwangerschap en tot 1 jaar post-partum, de ervaren last, het hulpzoekgedrag en het effect van bekkenbodemspiertherapie.

Heidi Moosdorff-Steinhauser

Lancering VraagClara

Bureau Clara Wichmann heeft samen met WOMEN Inc, Women, Movisie en De Nederlandse Vrouwen Raad de online rechtswinkel voor vrouwen: VraagClara.nl gelanceerd. Clara helpt vrouwen met al hun rechtsvragen. Dit is dringend nodig. Tijdens de coronacrisis bleek opnieuw dat vrouwen in financieel kwetsbare situaties extra hard werden getroffen. Daarbij kwam dat de rechtswinkels tijdens de crisis werden gesloten. Vanaf nu kunnen alle vrouwen in Nederland hun vragen over financiën, onderwijs, zorg en ook specifiek over corona maatregelen aan Clara stellen. Clara geeft gratis juridisch advies op maat en is ook telefonisch bereikbaar.

Bron: VNVA

Gebrek voor aandacht geslacht en gender in COVID-19 studies

Tijdens de coronapandemie zien we verschillen tussen mannen en vrouwen. Zo blijkt uit onderzoek dat mannen bijvoorbeeld kwetsbaarder zijn voor een ernstig verloop van COVID-19, vaker in het ziekenhuis worden opgenomen en dat er meer mannen sterven aan de gevolgen van het virus. Waarom dat zo is, weten we nog niet precies. Consequentie kan wel zijn dat mannen en vrouwen verschillende therapieën nodig hebben. Uit een recente publicatie blijkt echter dat slechts een minderheid van de 4.420 geregistreerde klinische studies over COVID-19 geslacht en gender in de studieregistratie meenemen. Volgens de laatste auteur van het artikel, ELG-hoogleraar Sabine Oertelt, is het ontbreken van aandacht voor geslacht en sekse problematisch: 'We hebben vanaf het begin gezien dat de ziekte geen identiek beloop heeft voor vrouwen en mannen. De verschillen in ziekenhuisopname en sterftcijfers wijzen daarop. Dit betekent dat onze zorg, zoals medicijnen of andere behandelingen, ook tot verschillende resultaten kunnen leiden.' Het artikel was ook aanleiding voor een editorial in Science.

[Lees hier het artikel](#)

Podcast man-vrouw verschillen

De medische wereld heeft er van oudsher een handje van om (cis)vrouwenlijven te zien als een klein (cis)mannenlijf – wat NIET klopt. Er zijn sekse- en genderverschillen die meegenomen móeten worden als je goede zorg wilt bieden. Toine Lagro-Janssen is arts en medisch deskundige op het gebied van vrouwengeneeskunde en vrouwspecifieke aandoeningen en ze is hoogleraar Vrouwenstudies Medische Wetenschappen aan het Radboudumc Nijmegen, inmiddels met emeritaat. In de jaren zeventig werd ze de eerste vrouwelijke huisarts in Nijmegen, sindsdien is ze

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

een pionier in de strijd voor gendersensitieve zorg. En dan zijn we er nog niet, want ze richtte ook nog eens de Gelderlandse tak op van Centrum Seksueel Geweld. Met haar praten we over het belang van onderscheid maken tussen mannen en vrouwen als het gaat om zorg, over klimaatdrammers, grensoverschrijdend gedrag onder invloed en moeders die ervoor kiezen om niet met hun kinderen te wonen.

Bron: Damnhoney.nl

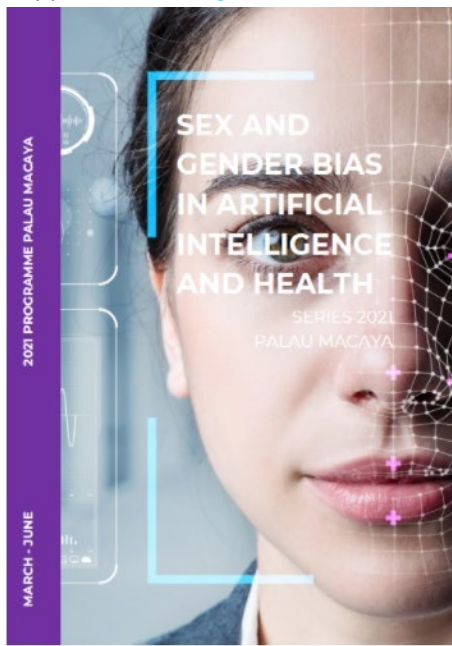
[Luister hier de podcast](#)

The gender gap in highly prestigious international research awards, 2001-2020

Deze studie over de 'gender gap' heeft gekeken naar 141 belangrijke internationale onderzoeksprijzen. Uit dit onderzoek komen grote verschillen in het aantal vrouwen die een belangrijke onderzoeksprijs hebben gekregen, maar dat dit in de laatste 5 jaar wel is toegenomen. Vooral in de vakgebieden biologie en levensleer, computerwetenschap en wiskunde zijn de verschillen erg groot.

Nieuw onderzoek en publicaties uitgelicht

- [Lammers, H. A., Teunissen, T. A., Akkermans, R. P., Wolfs, P. T., & Lagro-Janssen, A. L. \(2021\). The usefulness of uroflowmetry and ultrasound bladder scanning as diagnostic tools in primary care for new male patients with lower urinary tract symptoms; a cluster randomized controlled trial. *Family Practice*.](#)
- [Brady, E., Nielsen, M. W., Andersen, J. P., & Oertelt-Prigione, S. \(2021\). Lack of consideration of sex and gender in COVID-19 clinical studies. *Nature Communications*, 12\(1\), 1-6.](#)
- [Meho, L. I. \(2021\). Gender gap in highly prestigious international research awards, 2001-2020. *Quantitative Science Studies*, 1-18.](#)
- [Lewington, L., Lee, J., & Sebar, B. \(2021\). "I'm not Just a Babysitter": Masculinity and Men's Experiences of First-Time Fatherhood. *Men and Masculinities*, 1097184X21993884.](#)
- [Ukhanova, M., Markwardt, S., Furuno, J. P., Davis, L., Noble, B. N., & Quiñones, A. R. \(2021\). Are there sex differences in potentially inappropriate prescribing in adults with multimorbidity?. *Journal of the American Geriatrics Society*.](#)
- [Adreak, N., Srivatharajah, K., Mullen, K. A., Pike, A., Mackay, M. H., Comber, L., & Abramson, B. L. \(2021\). Incorporating a women's cardiovascular health curriculum into medical education. *CJC Open*.](#)
- [Mollayeva, T., Mollayeva, S., Pacheco, N., & Colantonio, A. \(2021\). Systematic Review of Sex and Gender Effects in Traumatic Brain Injury: Equity in Clinical and Functional Outcomes. *Frontiers in Neurology*, 12.](#)
- [Rapport: Sex and gender bias in artificial intelligence and health, 2021](#)

Nieuws

Nieuwsbrief VNVA

De VNVA heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Pharos

Pharos, het expertisecentrum voor gezondheidsverschillen, heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief ZonMW preventie

Preventie ZonMW heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief ZonMW Geestelijke Gezondheid (GGZ)

Geestelijke Gezondheid ZonMW heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Augeo

Augeo Magazine heeft de nieuwsbrief van oktober uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief NVG&G

De Nederlandse Vereniging Gender & Gezondheid heeft de nieuwsbrief van mei 2021 uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Alliantie Gezondheidszorg op Maat

De Alliantie Gezondheidszorg op Maat heeft de nieuwsbrief van september uitgegeven.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Johannes Wier stichting

De Johannes Wierstichting heeft de nieuwsbrief van juni uitgebracht.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Kilden Genderresearch

Kilden Genderresearch uit Noorwegen heeft de nieuwsbrief van september uitgebracht.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Atria

Atria, het kennisinstituut voor Emancipatie en Vrouwengeschiedenis heeft de nieuwsbrief van april uitgebracht.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief European Institute for Gender Equity

Het European Institute for Gender Equality heft de nieuwsbrief van september uitgebracht.

[Lees meer](#)

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Nieuwsbrief Radboud Gender & Diversity Studies

De Radboud Gender & Diversity Studies heeft de nieuwsbrief van mei uitgebracht.

[Lees meer](#)

Nieuwsbrief Womeninc

Womeninc. heeft de nieuwsbrief van september uitgebracht.

[Lees meer](#)

Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs

Wat doet het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs?

Het Kenniscentrum Sekse & Diversiteit in Medisch Onderwijs (SDMO) ontwikkelt onderwijsmateriaal over sekse en diversiteit in het medisch onderwijs. Dit materiaal is bestemd voor docenten van medische faculteiten en in de gezondheidszorg in Nederland en België. Daarnaast ondersteunt het Kenniscentrum docenten met het ontwikkelen van lesprogramma's en het bevorderen van hun deskundigheid.

Wat is de meerwaarde van het Kenniscentrum SDMO?

De docenten ontbreekt het niet aan belangstelling maar aan kennis, tijd en gericht onderwijsmateriaal. Het Kenniscentrum SDMO bundelt en stimuleert academische expertise op dit terrein. Activiteiten variëren van het overdragen van pure feitenkennis tot het ontwikkelen van vaardighedenonderwijs.

Voorbeelden van ontwikkeld onderwijsmateriaal zijn een zestal e-learnings (gender in de huisartsengeneeskunde, gender en alcohol, sekse en farmacotherapie, ischemische hartziekten, gender in de geneeskundige vervolgopleiding en introduction to gender-sensitive medicine), diverse video's over consulten, de onderwijsmodules over partnergeweld en vrouwenbesnijdenis en veel casuïstiek over diverse onderwerpen (casusbundel). In de database kunt u onderwijs materiaal over sekse en diversiteit zoeken op trefwoorden. Trefwoorden zijn bijvoorbeeld: communicatie, depressie, farmacologie, incontinentie en seksualiteit.

Wat kunt u verwachten van het Kenniscentrum SDMO?

Het Kenniscentrum werkt met een abonnementensysteem. Indien uw faculteit of onderwijsinstelling een abonnement heeft op het Kenniscentrum SDMO kunt u de volgende producten en diensten verkrijgen:

- Actueel onderwijsmateriaal via <https://radboudumc.sharepoint.com/sites/sdmo>
- Vier nieuwsbrieven per jaar met informatie over actuele ontwikkelingen
- Voortdurende ontwikkeling van onderwijsmateriaal
- ConSultancy
- Deskundig individueel advies
- Deskundigheidsbevordering door trainingen (op verzoek)

Hoe krijgt u toegang tot het kenniscentrum SDMO?

Medewerkers van faculteiten of onderwijsinstellingen met een abonnement krijgen een account om de database met onderwijsmateriaal te raadplegen. Heeft u nog geen account, maar overweegt u dat wel? U kunt contact met ons opnemen om gedurende één maand vrijblijvend het kenniscentrum SDMO uit te proberen.

Wat zijn de kosten?

Wilt u een abonnement afnemen, dan zijn daar de volgende kosten aan verbonden:

- Individueel €150,- per jaar
- Kleine afdelingen tot 30 mensen €500,- per jaar
- Medische opleidingen landelijk €3500,- per jaar
- Faculteiten €5000,- per jaar

Meer informatie?

Heeft u vragen of wilt u graag meer informatie over het Kenniscentrum SDMO? Neem dan contact op met de medewerkers van het Kenniscentrum SDMO, tel: (024) 3619049 of kijk op www.radboudumc.nl/sdmo.

Bent u op zoek naar onderwijsmateriaal, of wilt u meer informatie over hoe u uw onderwijs sekse- en cultuur specifiek kunt maken? Kijk op onze website: <http://www.radboudumc.nl/sdmo> of neem contact op per e-mail: kenniscentrum-sdmo@radboudumc.nl

Trainingsmodules signaleren en bespreken van seksueel geweld en hoe te handelen na een verkrachting

Als hulpverlener kun je er niet meer omheen: seksueel geweld en seksueel misbruik komen veel voor met vaak grote gevolgen voor lichamelijk en psychisch welbevinden. Van alle patiënten die in onze wachtkamers zitten hebben naar (voorzichtige) schatting één op de drie (seksueel) geweld in hun leven meegemaakt. Voor die patiënten is het van groot belang een arts/hulpverlener te treffen die weet te signaleren en het gesprek durft aan te gaan. In dit kader bieden wij, afdeling ELG/Vrouwenstudies i.s.m. Centrum Seksueel Geweld Gelderland Zuid en Midden, twee trainingsmodules aan, leerzaam en interessant voor artsen en andere hulpverleners.

1. Seksueel geweld, moet ik daar iets mee?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over geweld in relaties, systeem van geweld
- Oefenen signaleren en bespreekbaar maken
- Informatie meldcode en risicotaxatie

2. Wat moet ik als huisarts doen bij verdenking/na een verkrachting?

Leerdoelen:

- Bewustwording, achtergrondkennis over verkrachting/seksueel misbruik in het verleden, en de gevolgen op korte en lange termijn voor de gezondheid
- Signaleren en bespreekbaar maken (oefenen)
- Do's en Don'ts na een verkrachting
- Werkwijze Centrum Seksueel Geweld

Meer informatie/contact: Toine.Lagro@Radboudumc.nl en Karin.vanRosmalen-Nooijens@radboudumc.nl